

Пояснения

към Междинен Консолидиран
Финансов Отчет на
"Сирма Груп Холдинг" АД
за периода, приключващ на
31.12.2021 г.

Съдържание

1. Предмет на дейност	10
1.1. Разпределение на акционерния капитал	11
1.2. Органи на управление	12
2. Основа за изготвяне на междинния консолидиран финансов отчет	13
3. Промени в счетоводната политика	14
3.1. Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2021 г.	14
3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата	14
4. Счетоводна политика	15
4.1. Общи положения	15
4.2. Представяне на междинният консолидиран финансов отчет	15
4.3. База за консолидация	15
4.4. Бизнес комбинации	16
4.5. Сделки с неконтролиращи участия	17
4.6. Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия	17
4.7. Сделки в чуждестранна валута	18
4.8. Отчитане по сегменти	19
4.9. Приходи	19
4.9.1. Приходи, които се признават с течение на времето	20
4.9.2. Приходи, които се признават към определен момент	22
4.9.3. Приходи от отдаване под наем на имоти	22
4.9.4. Приходи от лихви и дивиденди	22
4.9.5. Приходи от финансиране	22
4.9.6. Активи и пасиви по договори с клиенти	23
4.10. Оперативни разходи	23
4.11. Разходи за лихви и разходи по заеми	23
4.12. Репутация	23
4.13. Нематериални активи	24
4.14. Имоти, машини и съоръжения	25
4.15. Лизинг	26
4.16. Тестове за обезценка на репутация, нематериални активи и имоти, машини и съоръжения	27
4.17. Финансови инструменти	28
4.17.1. Признаване и отписване	28
4.17.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи	28
4.17.3. Последващо оценяване на финансовите активи	28
4.17.4. Обезценка на финансовите активи	29
4.17.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви	30
4.18. Материални запаси	30

4.19.	Данъци върху дохода	31
4.20.	Пари и парични еквиваленти	31
4.21.	Нетекущи активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба и преустановени дейности	31
4.22.	Собствен капитал и резерви	32
4.23.	Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите	32
4.24.	Провизии, условни пасиви и условни активи	32
4.25.	Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика	33
4.25.1.	Вътрешно създадени нематериални активи и разходи за научно-изследователска дейност	33
4.25.2.	Отсрочени данъчни активи	33
4.25.3.	Срок на лизинговите договори	34
4.25.4.	Признаване на отсрочени данъци във връзка с активи и пасиви, възникващи от лизингови договори	34
4.26.	Несигурност на счетоводните приблизителни оценки	34
4.26.1.	Обезценка на нефинансови активи и репутация	34
4.26.2.	Полезен живот на амортизируеми активи	35
4.26.3.	Материални запаси	35
4.26.4.	Измерване на очакваните кредитни загуби	35
4.26.5.	Задължение за изплащане на дефинирани доходи	35
5.	База за консолидация	36
5.1.	Инвестиции в дъщерни предприятия	36
6.	Дългосрочни финансови активи	38
7.	Отчитане по сегменти	38
8.	Репутация	39
9.	Имоти, машини и съоръжения	41
10.	Нематериални активи	43
11.	Отсрочени данъчни активи и пасиви	47
12.	Материални запаси	48
13.	Пасиви по договори	48
14.	Търговски и други финансови вземания	48
15.	Предплащания и други активи	49
16.	Пари и парични еквиваленти	49
17.	Активи и групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба	50
18.	Собствен капитал	50
18.1.	Акционерен капитал	50
18.2.	Премиен резерв	51
18.3.	Други резерви	51
19.	Провизии	51

20.	Възнаграждения на персонала	52
20.1.	Разходи за персонала	52
20.2.	Пенсионни и други задължения към персонала	52
21.	Получени заеми	53
21.1.	Заеми, отчитани по амортизирана стойност	53
22.	Задължения по лизингови договори	55
23.	Търговски и други задължения	55
24.	Приходи от договори с клиенти	56
25.	Други приходи	57
26.	Печалба от продажба на нетекущи активи	57
27.	Разходи за материали	57
28.	Разходи за външни услуги	58
29.	Други разходи	58
30.	Капитализирани разходи	59
31.	Финансови приходи и разходи	59
32.	Разходи за данъци върху дохода	60
33.	Доход на акция	60
34.	Сделки със свързани лица	60
	Сделки с дъщерни и други свързани лица	60
	Сделки с ключов управленски персонал	61
35.	Разчети със свързани лица в края на периода	61
36.	Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност	62
37.	Безналични сделки	63
38.	Условни активи и условни пасиви	63
39.	Категории финансови активи и пасиви	64
40.	Рискове, свързани с финансовите инструменти	64
40.1.	Анализ на пазарния риск	65
40.1.1.	Валутен риск	65
40.1.2.	Лихвен риск	65
40.2.	Анализ на кредитния риск	65
40.3.	Анализ на ликвидния риск	66
41.	Политика и процедури за управление на капитала	67
42.	Събития, настъпили след датата на междинния консолидиран финансов отчет	67

Пояснения към междинен консолидиран финансов отчет

1. Предмет на дейност

Дружеството майка „Сирма Груп Холдинг“ АД има за основна дейност придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества, придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензи за ползване на патенти на дружества, в които холдинговото дружество участва, финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва, организиране на счетоводното отчитане и съставяне на финансови отчети по реда на закона за счетоводство. дружеството може да извършва и собствена търговска дейност, която не е забранена от закона. „Сирма Груп Холдинг“ АД е регистрирано като акционерно дружество в България на 25.04.2008 г.. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър с ЕИК 200101236.

Седалището и адресът на управление на Дружеството е България, област София (столица), община Столична, гр. София, 1784, район р-н Младост, бул. Цариградско шосе, No 135.

Акциите, издадени от Дружеството са регистрирани на Българската фондова борса.

Акционерният капитал на дружеството е в размер на 59 360 518 лв., разпределен на 59 360 518 броя безналични поименни акции с номинална стойност 1 лв.

Капиталът на Дружеството е бил променен през годините, както следва:

Дата	Размер на капитала
------	--------------------

30.10.2015 г.	59 360 518 лв.
23.10.2014 г.	49 837 156 лв.
22.10.2010 г.	73 340 818 лв.
15.10.2008 г.	77 252 478 лв.
25.4.2008 г.	50 000 лв.

Капиталът на дружеството е внесен 100%.

Непаричните вноски в капитала на Дружеството са, както следва:

- Софтуер, представляващ 29 (двадесет и девет) софтуерни модула в размер на 61 555 838 лв.
- 81 960 броя обикновени поименни акции от капитала на "Сирма Груп" АД, дружеството регистрирано в Търговския регистър към Агенция по вписванията с ЕИК 040529004 в размер на 11 734 980 лв.
- Недвижими имоти - Етаж 3 от офис сграда "ИТ - център Офис Експрес" в гр. София, бул. Цариградско шосе" N 135 със застроена площ 796, 50кв.м., съгл. Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот N 126, том I, рег. N 4551, дело N 116 от 23.04.2003г. и Етаж 5 от офис сграда "ИТ - център Офис Експрес" в гр. София, бул. "Цариградско шосе" N 135 със застроена площ 281,81 кв.м., съгласно Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот N 86, том 4, рег. N 10237, дело N 592 от 23.12.2004 г. общо в размер на 3 911 660 лв.

1.1. Разпределение на акционерния капитал

Към 31.12.2021 г. разпределението на акционерния капитал на “Сирма Груп Холдинг” АД е, както следва:

	31.12.2021	30.09.2021
Акционерен капитал	59 361	59 361
Брой акции (номинал 1.00 лев)	59 360 518	59 360 518
Общ брой на регистрираните акционери	1 026	1 032
Юридически лица	45	46
Физически лица	981	986
Брой акции, притежавани от юридически лица	8 517 822	8 519 101
% на участие на юридически лица	14,35%	14,35%
Брой акции, притежавани от физическите лица	50 842 696	50 841 417
% на участие на физически лица	85,65%	85,65%

Разпределението на капитала по акционери, вкл. преразпределението на участието (нормализиран % участие в капитала) е, както следва:

Акционери	Брой акции към 31.12.2021	Брой акции към 30.09.2021	Номинал	Номинална стойност	% в капитала	Нормализиран % в капитала
Георги Първанов Маринов	5 269 748	5 269 748	1 лв.	5 269 748 лв.	8,88%	8,97%
Цветан Борисов Алексиев	4 965 753	4 965 753	1 лв.	4 965 753 лв.	8,37%	8,45%
Чавдар Велизаров Димитров	4 750 786	4 750 786	1 лв.	4 750 786 лв.	8,00%	8,08%
Веселин Анчев Киров	4 700 786	4 700 786	1 лв.	4 700 786 лв.	7,92%	8,00%
Иво Петров Петров	4 500 000	4 500 000	1 лв.	4 500 000 лв.	7,58%	7,66%
Огнян Пламенов Чернокожев	3 741 620	3 741 620	1 лв.	3 741 620 лв.	6,30%	6,37%
Атанас Костадинов Киряков	2 887 524	2 887 524	1 лв.	2 887 524 лв.	4,86%	4,91%
Красимир Невелинов Божков	2 534 161	2 534 161	1 лв.	2 534 161 лв.	4,27%	4,31%
Владимир Иванов Алексиев	2 177 583	2 177 583	1 лв.	2 177 583 лв.	3,67%	3,70%
Росен Василев Върбанов	2 156 687	2 156 687	1 лв.	2 156 687 лв.	3,63%	3,67%
Емилиана Илиева Илиева	1 925 820	1 925 820	1 лв.	1 925 820 лв.	3,24%	3,28%
"Сирма Солюшънс" АД	1 437 786	1 437 786	1 лв.	1 437 786 лв.	2,42%	2,45%
Явор Людмилов Джонев	1 392 746	1 392 746	1 лв.	1 392 746 лв.	2,35%	2,37%
УПФ „Доверие“ АД	976 678	1 047 678	1 лв.	976 678 лв.	1,65%	1,66%
Петър Николаев Коняров	870 665	870 665	1 лв.	870 665 лв.	1,47%	1,48%
"Манджуков" ООД	860 000	860 000	1 лв.	860 000 лв.	1,45%	1,46%
УПФ "ДСК Родина" АД	747 036	747 036	1 лв.	747 036 лв.	1,26%	1,27%
УПФ "Пенсионноосигурителен Институт"	715 810	715 810	1 лв.	715 810 лв.	1,21%	1,22%
"Първа Финансова Брокерска Къща" ЕООД	677 368	667 563	1 лв.	677 368 лв.	1,14%	1,15%
Други	12 071 961	12 010 766	1 лв.	12 071 961 лв.	20,34%	19,54%
Общо	59 360 518	59 360 518		59 360 518 лв.	100%	100%

Нормализираният процент участие в капитала представлява участието в капитала на дружеството нетирано от обратно изкупените собствени акции.

Към 31.12.2021 г. “Сирма Груп Холдинг” АД притежава 584 474 бр. собствени акции с номинална стойност 584 474 лв. (0,98 % от акционерния капитал). Дружеството няма новопридобити собствени акции през отчетния период.

Към 31.12.2021 г. „Сирма Солюшънс“ АД притежава 1 437 786 акции на дружеството – майка „Сирма Груп Холдинг“ АД на обща стойност 718 893 лв.

Към 31.12.2021 г. „Онтотекст“ АД притежава 550 акции на дружеството – майка „Сирма Груп Холдинг“ АД на обща стойност 643,50 лв.

Акционерите, притежаващи над 5% от капитала на дружеството са:

Акционери	Брой акции към 31.12.2021	% от капитала	Нормализиран % в капитала
Георги Първанов Маринов	5 269 748	8,88%	8,97%
Цветан Борисов Алексиев	4 965 753	8,37%	8,45%
Чавдар Велизаров Димитров	4 750 786	8,00%	8,08%
Веселин Анчев Киров	4 700 786	7,92%	8,00%
Иво Петров Петров	4 500 000	7,58%	7,66%
Огнян Пламенов Чернокожев	3 741 620	6,30%	6,37%

Акционери	Брой акции към 30.09.2021	% от капитала	Нормализиран % в капитала
Георги Първанов Маринов	5 269 748	8,88%	8,97%
Цветан Борисов Алексиев	4 965 753	8,37%	8,45%
Чавдар Велизаров Димитров	4 750 786	8,00%	8,08%
Веселин Анчев Киров	4 700 786	7,92%	8,00%
Иво Петров Петров	4 500 000	7,58%	7,66%
Огнян Пламенов Чернокожев	3 741 620	6,30%	6,37%

1.2. Органи на управление

„Сирма Груп Холдинг“ АД е с едностепенна система на управление - Съвет на директорите.

Съветът на директорите към 31.12.2021 г. включва следните членове:

- Чавдар Велизаров Димитров
- Цветан Борисов Алексиев
- Атанас Костадинов Киряков
- Георги Първанов Маринов
- Петър Борисов Статев – независим член
- Йордан Стоянов Недев – независим член

Мандатът на Съвета на директорите се определя в 2 години от датата на вписване. Мандатът на настоящия Съвет на директорите е до 02.07.2023 г.

Дружеството се представлява от изпълнителения директор - Цветан Борисов Алексиев. Към Съвета на директорите са изградени следните Комитети:

- Комитет по инвестициите и риска;
- Комитет по възнагражденията – вътрешен орган, който не е избран от ОСА;
- Комитет по оповестяване на информацията;
- Одитен комитет.

Участието на членовете на СД в капитала на дружеството е, както следва:

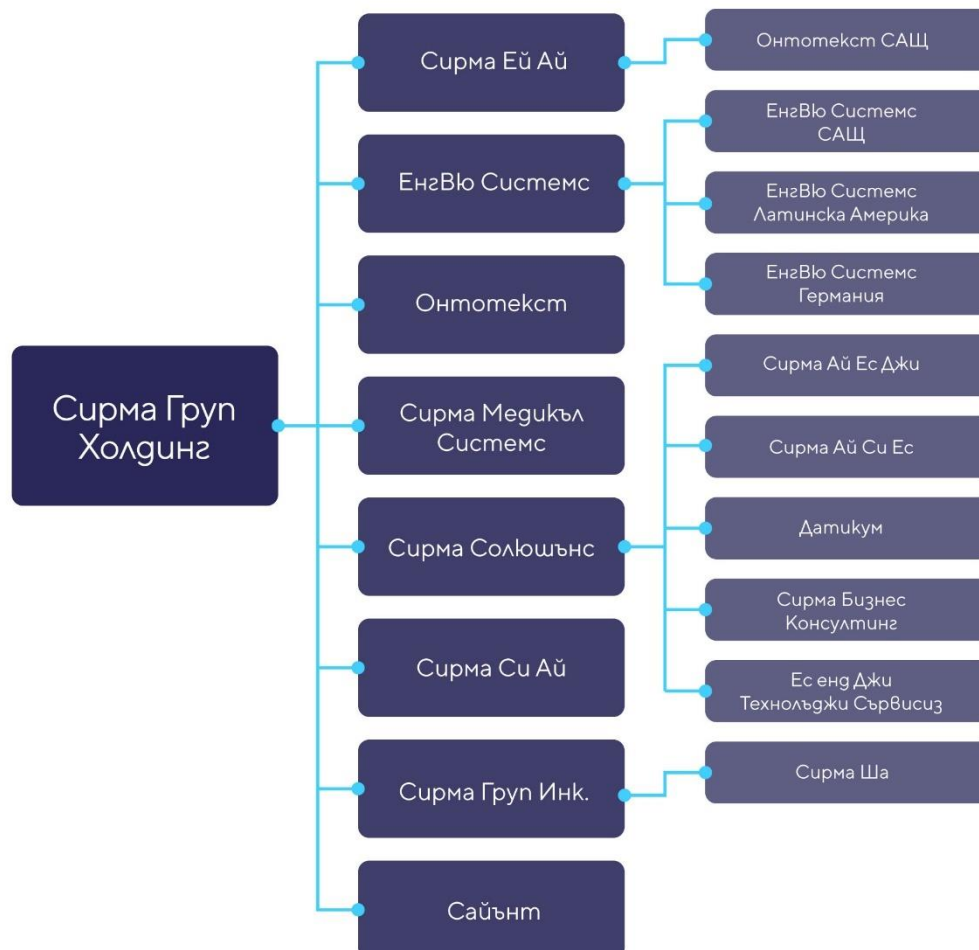
Акционери	Брой акции към 31.12.2021	Брой акции към 30.09.2021	Номинал	Стойност	% в капитала към 31.12.2021	Нормализиран % в капитала към 31.12.2021
Георги Първанов Маринов	5 269 748	5 269 748	1 лв.	5 269 748 лв.	8,88%	8,97%
Цветан Борисов Алексиев	4 965 753	4 965 753	1 лв.	4 965 753 лв.	8,37%	8,45%
Чавдар Велизаров Димитров	4 750 786	4 750 786	1 лв.	4 750 786 лв.	8,00%	8,08%
Атанас Костадинов Киряков	2 887 524	2 887 524	1 лв.	2 887 524 лв.	4,86%	4,91%
Петър Борисов Статев	10 100	10 100	1 лв.	10 100 лв.	0,02%	0,02%
Йордан Стоянов Недев	3 433	3 433	1 лв.	3 433 лв.	0,01%	0,01%
Общо	17 887 344	17 887 344		17 887 344 лв.	30,14%	30,44%

През периода няма промяна в участието на членовете на СД в капитала на дружеството.

Организационна структура на групата Сирма

Структурата на Групата Сирма включва „Сирма Груп Холдинг“ АД като дружество – майка и посочените по-долу дружества, както следва:

Броят на персонала на Групата към 31 Декември 2021 г. е 367 служители на трудов договор.

Информация относно наименованието, страната на учредяване, дяловото участие и правото на глас за всяко дъщерно дружество, включено в консолидацията, е предоставена в пояснение 5.1.

2. Основа за изготвяне на междинния консолидиран финансов отчет

Междинният консолидиран финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1609/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Междинният консолидиран финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация), освен ако не е посочено друго.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия междинен консолидиран финансов отчет.

Междинният консолидиран отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие като са взети предвид възможните ефекти от продължаващото въздействие на пандемията от Ковид-19.

Ръководството е извършило анализ и преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. Оценката е извършена на база предприетите действия от ръководството относно поддържане на стабилни вериги на доставки, ефективно обслужване на клиентите, регулярен мониторинг на ликвидността и договаряне на целесъобразни параметри на финансиране.

Към датата на изготвяне на настоящия междинен консолидиран финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Групата, Съветът на директорите очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на междинния консолидиран финансов отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2021 г.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от периода, започващ на 1 януари 2021 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Групата:

- Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 Реформа на лихвените показатели - Фаза 2 в сила от 1 януари 2021 г., приет от ЕС
- Изменения на МСФО 4 Застрахователни договори - отлагане на МСФО 9 в сила от 1 януари 2021 г., приет от ЕС

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този междинен финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2021 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Групата през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС
- Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, в сила от 1 януари 2022 г., все още не са приети от ЕС
- Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., все още не са приети от ЕС

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети и МСФО Изложение за практика 2: Оповестяване на счетоводните политики, в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС
- Изменения в МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Дефиниция за счетоводна приблизителна оценка, в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, произтичащи от единична сделка, в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС
- Промени в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този междинен консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Междинният консолидиран финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на отделните видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-долу.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения междинен консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на междинният консолидиран финансов отчет

Междинният консолидиран финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Групата прие да представя междинният консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В междинният консолидиран отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет или прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет и това има съществен ефект върху информацията в консолидирания отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

През четвъртото тримесечие на 2020 г. е представени един сравнителен период, защото Групата не прекласифицира позиции в междинния консолидирания финансов отчет.

4.3. База за консолидация

В междинния финансов отчет на Групата са консолидирани междинните финансови отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 Декември 2021 г. Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 Декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през периода, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие като част от собствения капитал представлява дялът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между i) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и ii) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

4.4. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие.

Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалбата или загубата, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното предприятие преди датата на придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободила директно от държаното преди капиталово участие.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата отчита провизорни суми за статиите, за които отчитането не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира със задна дата тези провизорни суми или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие. Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като актив или пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“ или в печалбата или загубата или като промяна в другия всеобхватен доход. Ако възнаграждението под условие е класифицирано като собствен капитал, то не се преоценява до окончателното му уреждане в собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които представляват провизорни суми през периода на оценяване, се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

4.5. Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерните дружества, които не водят до загуба на контрол, се третират като транзакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на неконтролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени неконтролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието-майка.

4.6. Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред “Печалба/ (Загуба) от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал”. Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

Промените в другия всеобхватен доход на асоциираното предприятие, както и в позиции, признати директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, се признават съответно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал на Групата. В случаите, в които дялът на Групата в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Групата не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако Групата няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие. Ако впоследствие асоциираното предприятие реализира печалби, Групата признава своя дял дотолкова, доколкото дялът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между Групата и нейните асоциирани и съвместни предприятия се елиминират до размера на дела на Групата в тези предприятия. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните и съвместни предприятия, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Групата.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Групата оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика между балансовата стойност на инвестицията в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

Ако дяловото участие в асоциираното дружество е намалено, но без загуба на значително влияние, само пропорционална част от сумите, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицира в печалбата или загубата.

4.7. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на съответното дружество от Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Функционалната валута на отделните дружества от Групата не е променяна в рамките на отчетния период.

При консолидация всички активи и пасиви се преизчисляват в български лева по заключителния курс към датата на консолидирания финансов отчет. Приходите и разходите са преизчислени във валутата на представяне на Групата по средния курс за отчетния период. Валутните курсови разлики водят до увеличение или намаление на другия всеобхватен доход и се признават в резерва от преизчисления в собствения капитал. При освобождаването от нетна инвестиция в чуждестранна дейност натрупаните валутни разлики от преизчисления, признати в собствения капитал, се рекласифицират в печалбата или загубата и се признават

като част от печалбата или загубата от продажбата. Репутацията и корекциите, свързани с определянето на справедливи стойности към датата на придобиване, се третират като активи и пасиви на чуждестранното предприятие и се преизчисляват в български лева по заключителния курс.

Българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1 EUR = 1.95583 лв.

4.8. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на основните продукти и услуги, които предлага Групата.

Оперативните сегменти в групата са следните: Интелигентна еволюция на организациите, Финансов сегмент и Системна интеграция. Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като за всяка продуктова линия се използват различни технологии, ресурси и маркетингови подходи. Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти“ Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет с изключение на:

- разходите за пенсионни възнаграждения;
- разходите за научно-изследователска дейност относно нови стопански дейности; и

които не се включват при определянето на оперативната печалба на оперативните сегменти.

Освен това, активите на Групата, които не се отнасят директно към дейността на някой от сегментите, не се разпределят по сегменти.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповторяеми събития. Финансовите приходи и разходи не се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.9. Приходи

Основните приходи, които Групата генерира са свързани с от продажби на услуги и стоки, приходи от лихви, приходи от съучастия, приходи от финансиране и други приходи.

За да определят дали и как да признаят приходи, дружествата от Групата използват следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Групата удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Групата признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в консолидирания отчет за финансовото състояние. По същия начин, ако Групата удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в консолидирания

отчет за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Групата сключва и многокомпонентни сделки, обхващащи няколко продукти и услуги, например за доставка на телекомуникационен хардуер, софтуер и свързаното с тях/него следпродажбено обслужване.

Във всички случаи общата цена на сделката за даден договор се разпределя между различните задължения за изпълнение въз основа на относителните самостоятелни продажни цени на отделните продукти и услуги. Цената на сделката по договора изключва всички суми, събрани от името и за сметка на трети страни.

4.9.1. Приходи, които се признават с течение на времето

Хардуер и софтуер

Приходите от продажбата на хардуер и софтуер за фиксирана сума се признават, когато Групата прехвърли контрола върху активите на клиента. Фактурите за прехвърлени стоки или услуги се издават при получаване на активите от клиента.

За самостоятелни продажби на телекомуникационен хардуер и / или софтуер, които не са нито персонализирани от Групата, нито подлежат на значителни интеграционни услуги, контролът се прехвърля в момента, в който клиентът приема неоспоримо доставката на стоките. Когато такива продукти са персонализирани или продадени заедно със значителни интеграционни услуги, стоките и услугите представляват едно комбинирано задължение за изпълнение, за което се счита, че контролът се прехвърля с течение на времето. Това е така, защото комбинираният продукт е уникален за всеки клиент (няма алтернативна употреба) и Групата има изпълнимо право на плащане за извършената до момента работа. Приходите от тези задължения за изпълнение се признават с течение на времето, когато се извършва персонализирането или интеграцията, като за оценка на напредъка се използва метода, отчитащ вложените ресурси. Тъй като разходите обикновено се извършват равномерно с напредването на работата и се считат за пропорционални на резултатите на Групата, методът, отчитащ вложените ресурси, отразява най-точно прехвърлянето на стоки и услуги на клиента.

За продажби на софтуер, които не са нито персонализирани от Групата, нито подлежат на значителни интеграционни услуги, срокът на лиценза започва от момента на доставката. За продажби на софтуер, свързани със значителни услуги за персонализиране или интеграция, срокът на лиценза започва от началото на свързаните с него услуги. Групата поддържа програма за стимулиране на лоялни клиенти. За всеки изразходвани XXX лв., клиентите получават една точка за лоялност, която могат да използват, за да получат отстъпки при бъдещи покупки. Точките за лоялност се считат за отделно задължение за изпълнение, тъй като предоставят на клиентите материално право, което не биха получили по друг начин. Неизползваните точки ще изтекат, ако не бъдат използвани до две години. Групата разпределя цената на сделката между материалното право и другите задължения за изпълнение, определени в договор, на база на тяхната относително самостоятелна продажна цена. Приходите от материалното право се признават на по-ранната от датата, на която клиентите са използвали точките и датата, на която те изтичат. Групата предоставя основна 1-годишна продуктова гаранция за своя телекомуникационен хардуер, независимо дали се продава самостоятелно или като част от интегрирана телекомуникационна система. Съгласно условията на тази гаранция, клиентите могат да върнат продукта за ремонт или замяна, ако той не работи в съответствие с публикуваните спецификации. Тези гаранции се отчитат съгласно МСС 37.

Следпродажбени услуги

Групата сключва договори за поддръжка на фиксирана цена и удължена гаранция със своите клиенти за срок от една до три години. Клиентите се задължават да заплатят предварително за всеки дванадесетмесечен период на обслужване, като съответните срокове за плащане са посочени във всеки един договор.

- Договори за поддръжка – Групата сключва договори със своите клиенти, за да извършва редовно планирани услуги по поддръжка на телекомуникационния хардуер, закупен от Групата. Приходите се признават във времето въз основа на съотношението между броя на часовете услуги за поддръжка, предоставени през текущия период, и общия брой часове, които се очаква да бъдат предоставени по всеки договор. Този метод най-добре представя прехвърлянето на услуги на клиента, тъй като: а) подробностите за услугите, които трябва да бъдат предоставени, са предварително определени от ръководството като част от публикуваната програма за поддръжка и б) Групата има дълга история на предоставяне на тези услуги на своите клиенти, което му позволява да направи надеждни оценки на общия брой часове, свързани с предоставянето на услугата.

Консултации и ИТ услуги

Групата предоставя консултантски услуги, свързани с проектирането на стратегии за телекомуникационни системи и ИТ сигурност. Приходите от тези услуги се признават на база време и материали, когато услугите се предоставят. Фактуриранията към клиентите се извършват ежеседмично на база напредъка на работата. Всички суми, които остават некоригирани в края на отчетния период, се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние като вземания, тъй като се изисква само изтичане на време преди плащането на тези суми да бъде дължимо.

Групата предоставя и аутсорсинг на ИТ услуги, включително обработка на заплати в замяна на фиксирана месечна такса. Приходите се признават на база линейния метод за срока на всеки договор. Тъй като размерът на работата, която се изисква за изпълнение на тези договори, не се различава съществено всеки месец, линейният метод отразява вярно прехвърлянето на стоки или услуги.

Изграждане на телекомуникационни системи

Групата сключва договори за проектиране, разработване и инсталиране на телекомуникационни системи срещу фиксирана такса и признава свързаните приходи с течение на времето. Поради високата степен на взаимозависимост между различните елементи на тези проекти те се отчитат като едно задължение за изпълнение. Когато даден договор включва и обещания за извършване на услуги след продажбата, общата цена на сделката се разпределя за всяко от отделните задължения за изпълнение, които могат да бъдат идентифицирани по договора въз основа на тяхната относително самостоятелна продажна цена.

За да представи напредъка, с който Групата прехвърля контрола върху системите на клиента, и да установи кога и до каква степен приходите могат да бъдат признати, Групата измерва напредъка си към пълно удовлетворяване на задължението за изпълнение, като сравнява реалните вложените часове до момента с общите очаквани/планирани часове, необходими за проектиране, разработване и инсталиране на всяка система. Методът, отчитащ вложените работни часове, представя най-вярно прехвърлянето на стоки и услуги на всеки клиент поради способността/наличните ресурси на Групата да прави надеждни оценки за общия брой часове, необходими за изпълнение, произтичащи от неговия значителен исторически опит в изграждането на подобни системи.

В допълнение към фиксираната такса, някои договори включват бонус плащания, които Групата може да получи, като завърши даден проект преди определената дата на доставка. При започването на всеки договор Групата започва да оценява размера на бонуса, който трябва да получи, като използва подхода "най-вероятна сума". Впоследствие, тази сума се включва в оценката на цената на сделката от страна на Групата, само ако е много вероятно, че няма да настъпи съществено изменение/коригиране на приходи, след като се реши несигурността около бонуса. При извършването на тази оценка Групата взема предвид историческите си резултати от изпълнението на подобни договори, дали има достъп до трудовите и материални ресурси, необходими за спазването на договорената дата/договорените срокове за завършване, както и потенциалното въздействие на други разумно предвидими ограничения.

Повечето такива договорености включват подробни графици за плащане от страна на клиентите. Когато плащанията, получени от клиенти, надвишават приходите, признати до момента за конкретен договор, всяко превишение (договорно задължение) се отчита в консолидирания отчет за финансовото състояние като други пасиви.

Изграждането на телекомуникационни системи обикновено отнема 10-12 месеца от началото на проектирането до завършването на инсталацията. Тъй като периодът между плащането от страна на клиента и изпълнението ще бъде винаги една година или по-малко, Групата прилага практическата целесъобразна мярка съгласно МСФО 15.63 и не коригира обещаното възнаграждение за ефекта от значителния компонент на финансиране.

При получаване на тези договори Групата извършва редица допълнителни разходи, като например комисионни, платени на персонала по продажбите. Тъй като амортизационният период на тези разходи, ако те бъдат капитализирани, ще бъде по-малък от една година, Групата използва практическата целесъобразна мярка съгласно МСФО 15.94 и ги признава като текущ разход, когато те възникнат.

4.9.2. Приходи, които се признават към определен момент

Продажба на стоки

Продажбата на стоки включва продажба на стоки в областта на компютърната техника, офис оборудване и софтуер. Приход се признава, когато Групата е прехвърлила на купувача контрола върху предоставените стоки. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходите от продажба на стоки в областта на компютърната техника, офис оборудване и софтуер, които не са обвързани с договор за бъдеща сервисна поддръжка, се признават към момента на доставката. Когато стоките изискват приспособяване към нуждите на клиента, модификация или внедряване, Дружеството прилага метод за измерване на вложените ресурси.

Предоставяне на услуги

Приходите от софтуерни услуги се признават, когато контролът върху ползите от предоставените услуги е прехвърлен върху ползвателя на услугите. Приход се признава с течение на времето на база изпълнение на отделните задължения за изпълнение.

При признаване на приходите от предоставената услуга, дружеството прилага метод, отчитащи вложените ресурси.

4.9.3. Приходи от отдаване под наем на имоти

Наемният доход от договори за оперативен лизинг се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен в случаите, в които ръководството на дружеството прецени, че друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

4.9.4. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви са свързани с предоставени депозити и заеми. Те се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.9.5. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятията се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране), когато има значителна сигурност, че Групата ще получи финансирането и ще изпълни условията, при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да обезщети Групата за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите. Финансиране, целящо да компенсира Групата за направени разходи по

придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

4.9.6. Активи и пасиви по договори с клиенти

Групата признава активи и/или пасиви по договор, когато една от страните по договора е изпълнила задълженията си в зависимост от връзката между дейността на предприятието и плащането от клиента. Групата представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане. Вземане е безусловното право на предприятието да получи възнаграждение.

Пасиви по договор се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние, ако клиент заплаща възнаграждение или Групата има право на възнаграждение, което е безусловно, преди да е прехвърлен контрола върху стоката или услугата.

Групата признава активи по договор, когато задълженията за изпълнение са удовлетворени и плащането не е дължимо от страна на клиента. Актив по договор е правото на предприятието да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които предприятието е прехвърлило на клиент.

Последващо Групата определя размера на обезценката за актив по договора в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.10. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Групата отчита два вида разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги/стоки/с клиенти: разходи за сключване/ постигане на договора и разходи за изпълнение на договора. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им като например не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Общи и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи за брак на материални запаси;
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

4.11. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход на ред „Финансови разходи“.

4.12. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно. Вижте пояснение 4.4 за информацията относно първоначалното определяне на репутацията. За целите на теста за обезценка репутацията се разпределя към всяка една единица, генерираща парични потоци, на Групата (или група от единици, генериращи парични потоци), която се очаква да има ползи от бизнес комбинацията, независимо от това дали други

активи или пасиви на придобитото дружество са разпределени към тези единици. Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. Вижте пояснение 4.16 за информацията относно тестовете за обезценка.

При отписване на единица, генерираща парични потоци, съответната част от репутацията се включва в определянето на печалбата или загубата от отписването.

4.13. Нематериални активи

Нематериалните активи включват продукти от развойна дейност, програмни продукти, права върху софтуерни модули, разходи за придобиване на нематериални активи и други. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с другите нематериални активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на другите нематериални активи се преценяват от ръководството на Групата към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- софтуер 5-20 години
- други 2-20 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Амортизация на нефинансови активи“.

Разходи за научно-изследователска дейност (или в научно-изследователска фаза по вътрешен проект) се признават като разходи в момента на възникването им.

Разходите, които могат да бъдат отнесени директно към фазата на разработване на нематериален актив, се капитализират, ако отговарят на следните критерии:

- Завършването на нематериалния актив е технически изпълнимо, така че той да бъде на разположение за ползване или продажба;
- Групата възнамерява да завърши нематериалния актив и да го използва или продаде;
- Групата има възможност да използва или да продаде нематериалния актив;
- Нематериалният актив ще генерира вероятни бъдещи икономически ползи. Освен това съществува пазар за продукцията на нематериалния актив или за самия нематериален актив или ако той ще се използва в дейността на Групата, ще генерира икономически ползи;
- Налични са адекватни технически, финансови и други ресурси за приключване на развойната дейност и за ползването или продажбата на нематериалния актив;
- Разходите, отнасящи се до нематериалния актив по време на неговото разработване, могат да бъдат надеждно оценени.

Разходите по разработването на нематериални активи, които не отговарят на тези критерии за капитализиране, се признават в момента на възникването им.

Разходите, директно отнесени към фазата на развойна дейност, включват разходи за заплати и социални осигуровки, разходи за външни услуги и разходи за амортизации. Вътрешно създадените нематериални активи се оценяват последващо както закупените нематериални активи. Преди завършването на проекта по развойна дейност активите се тестват за обезценка, както е описано в пояснение 4.16.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за другите нематериални активи на Групата е в размер на 700 лв.

4.14. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имотите, машините и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на договори за лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност на подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• сгради	50 години
• машини	3-8 години
• транспортни средства	4 години
• стопански инвентар	7,5 години
• компютри	2-5 години
• други	7,5 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажба на актив от имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за имоти, машини и съоръжения на Групата е в размер на 700 лв.

4.15. Лизинг

Групата като лизингополучател

За новите договори Групата преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Групата извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Групата има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Групата има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Групата оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Групата като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в консолидирания отчет за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Групата, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Групата амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Групата също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Групата оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Групата.

За да определи диференциалния лихвен процент, Групата използва приложимия лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Групата ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Групата е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо

признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В консолидирания отчет за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията по лизингови договори са представени на отделен ред.

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в редица наеми на имоти и оборудване в Групата. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в операциите на Групата. Повечето притежавани опции за удължаване и прекратяване се упражняват само от Групата, а не от съответния лизингодател.

Групата като лизингодател

Счетоводната политика на Групата, съгласно МСФО 16, не се е променила спрямо сравнителния период.

Като лизингодател Групата класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

4.16. Тестове за обезценка на репутация, нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване на размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци. Репутацията е отнесена към единиците, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от съответната бизнес комбинация и които представляват най-ниското ниво в Групата, на което ръководството наблюдава репутацията.

Единиците, генериращи парични потоци, към които е отнесена репутацията, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индигират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата стойност първо на репутацията, отнасяща се към тази единица, и след това на останалите активи от единицата, пропорционално на балансовата им стойност. С изключение на репутацията за всички други активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се

възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.17. Финансови инструменти

4.17.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.17.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред Други разходи в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.17.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Процентите на очакваните загуби се основават на профилите на плащанията за продажби, както и на съответните исторически кредитни загуби, настъпили през този период. Историческите стойности на загубите се коригират, за да отразяват текущата и прогнозната информация за макроикономическите фактори, които влияят върху способността на клиентите да уреждат вземанията. Групата е определила БВП и равнището на безработица на страните, в които продава своите стоки и услуги, като най-важните фактори и съответно коригира историческите загуби въз основа на очакваните промени в тези фактори.

Финансови активи по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- Групата управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;

- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория паричните средства, търговските и другите вземания.

- **Търговски вземания**

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Групата държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

4.17.4. Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9 използват информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Групата разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Групата използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби.

Групата обезценява с 50% стойностите, които са с изтекъл срок от 180 до 365 дни и със 100% - стойностите, които са с изтекъл срок повече от 365 дни.

4.17.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват получени заеми, задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения и деривативни финансови инструменти.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Групата не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.18. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.19. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на репутация или при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не е бизнес комбинация или засяга данъчната или счетоводната печалба. Отсрочени данъци за временни разлики, свързани с акции в дъщерни и съвместни предприятия не се предвиждат, ако обратното проявление на тези временни разлики се контролира от Групата и е вероятно то да не настъпи в близко бъдеще.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.25.2.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.20. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от налични пари в брой, парични средства по банкови сметки и други.

4.21. Нетекущи активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба и преустановени дейности

Когато Групата възнамерява да продаде нетекущ актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Пасиви се класифицират като държани за продажба и се представят като такива в консолидирания отчет за финансовото състояние, само ако са директно свързани с групата за освобождаване.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им. Някои активи,

държани за продажба, като финансови активи или активи по отсрочени данъци, продължават да се оценяват в съответствие със счетоводната политика относно тези активи на Групата. Активите, класифицирани като държани за продажба, не подлежат на амортизация след тяхното класифициране като държани за продажба.

4.22. Собствен капитал и резерви

Акционерният капитал отразява номиналната стойност на емитираните акции на предприятието майка.

Премийният резерв включва премии, получени при първоначалното емитиране на акционерен капитал. Всички разходи по сделки, свързани с емитиране на акции, са приспаднати от внесения капитал, нетно от данъчни облекчения.

Другите резерви включват законови резерви.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица“ в консолидирания отчет за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание акционерите преди края на отчетния период.

Всички трансакции със собствениците на предприятието майка се представят отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.23. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсиреми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Групата не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.24. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и сумата на задължението може да бъде надеждно оценена. Възможно е да съществува несигурност относно срочността или сумата на изходящия паричен поток. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е

обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред засегнатите лица. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, включително свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, които Групата със сигурност ще получи, се признават като отделен актив. Възможно е този актив да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат в края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава, освен ако не става въпрос за бизнес комбинация (вж. пояснение 4.4). При бизнес комбинация условните задължения се признават при разпределянето на цената на придобиване към активите и пасивите, придобити в бизнес комбинацията. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.25. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводната политика на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидирания финансов отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.26.

4.25.1. Вътрешно създадени нематериални активи и разходи за научно-изследователска дейност

Ръководството контролира вътрешните проекти за научно-изследователска и развойна дейност, използвайки система за управление на проекти. Значима преценка е необходима при разграничаването на научно-изследователската от развойната фаза. Разходите за развойна дейност се признават като актив, когато отговарят на всички критерии, докато разходите за научно-изследователска дейност се отразяват в момента на възникването им.

За разграничаването на научно-изследователската фаза на даден проект от развойната дейност, счетоводната политика на Групата изисква подробна прогноза за продажбите или намаляването на разходи, които се очаква да се реализират от нематериалния актив. Прогнозата се включва в общата бюджетна прогноза, когато капитализацията на разходите за развойна дейност започне. По този начин се гарантира, че управленското счетоводство, тестовете за обезценка и осчетоводяването на вътрешно създадените нематериални активи се базира на едни и същи данни.

Ръководството на Групата също съблюдава дали разходите за развойна дейност продължават да отговарят на критериите за признаване. Това е необходимо, тъй като успешната пазарна реализация на разработвания продукт е несигурна и може да подлежи на бъдещи технически проблеми след момента на признаване.

4.25.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими

необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Данъчните норми в различните юрисдикции, в които Групата извършва дейност, също се вземат предвид. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай въз основа на специфичните факти и обстоятелства.

4.25.3. Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

4.25.4. Признаване на отсрочени данъци във връзка с активи и пасиви, възникващи от лизингови договори

Когато в резултат на лизингов договор възникват активи и пасиви, които водят до първоначалното признаване на облагаема временна разлика, свързана с актива право на ползване, и равна по стойност приспадаща се временна разлика по задължението за лизинг, това води до нетна временна разлика в размер на нула. Групата не признава отсрочени данъци във връзка с посочените лизингови сделки, дотолкова, доколкото в рамките на полезния срок на актива и падежа на пасива, нетните данъчни ефекти ще са нула. Отсроченият данък се признава, когато възникнат временни разлики при положение, че са налице общите условия за признаване на данъчни активи и пасиви по реда на МСС 12.

4.26. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.26.1. Обезценка на нефинансови активи и репутация

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.16). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.26.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 Декември 2021 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснение 9 и пояснение 10. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.26.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Групата е изложена на технологични промени, които могат да доведат до резки изменения в продажните цени.

4.26.4. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които Групата очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Групата. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

4.26.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 320 хил. лв. за 2020 г. се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Групата бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува особено по отношение на актюерските допускания, която може да варира значително в бъдещите оценки на стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

5. База за консолидация

5.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Инвестиции на „Сирма Груп Холдинг“ АД:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	31.12.2021	31.12.2021 участие	31.12.2020	31.12.2020 участие
			хил. лв.	%	хил. лв.	%
Сирма Солюшънс АД	България	Софтуерни услуги	39 311	82,43%	39 311	82,43%
Онтотекст АД	България	Софтуерни услуги	17 865	90,44%	17 865	90,44%
Сайнът АД	България	Софтуерни услуги	10 233	80,00%	-	-
Сирма Ей Ай ЕАД	България	Софтуерни услуги	7 035	100,00%	7 035	100,00%
Сирма Груп Инк. САЩ	САЩ	Софтуерни услуги	3 471	76,15%	3 471	76,15%
Сирма Си Ай АД	България	Софтуерни услуги	106	80,00%	106	80,00%
Сирма Медикъл Системс АД	България	Софтуерни услуги	66	66,00%	66	66,00%
Енгвю Системс София АД	България	Софтуерни услуги	50	72,90%	50	72,90%

*Окончателната стойност на инвестицията на Дружеството в „Сайнът“ АД е представена на база предварителни отчети, които не са одитирани. Окончателната стойност ще бъде представена в одитирания годишен финансов отчет за 2021 г.

Инвестиции на „Сирма Солюшънс“ АД:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	31.12.2021	31.12.2021 участие	31.12.2020	31.12.2020 участие
		хил. лв.	%	хил. лв.	%
Датикум АД	България	1 394	60,50%	1 394	60,50%
Сирма Бизнес Консултинг АД	България	1 374	54,08%	1 374	54,08%
Сирма Ай Си Ес АД	България	270	90,00%	270	90,00%
Ес Ен Джи Технолоджи Сървисис	Великобритания	117	51,00%	117	51,00%
Сирма Ай Ес Джи ООД	България	4	71,00%	4	71,00%

Инвестиции на „Сирма Ей Ай“ ЕАД:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	31.12.2021	31.12.2021 участие	31.12.2020	31.12.2020 участие
			хил. лв.	%	хил. лв.	%
Онтотекст САЩ	САЩ	компютърно програмиране	30	100	30	100

Инвестиции на „ЕнгВю Системс София“ АД:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
			хил. лв.	% участие	хил. лв.	% участие
ЕнгВю Системс САЩ	САЩ	Разработване на софтуерни пакети	190	100	190	100
ЕнгВю Системс Германия	Германия	Разработване на софтуерни пакети	156	100	-	-
ЕнгВю Латинска Америка	Бразилия	Разработване на софтуерни пакети	7	95	7	95

Инвестиции на Сирма Груп Инк.:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
			хил. лв.	% участие	хил. лв.	% участие
Сирма Ша	Албания	Софтуерни услуги	25	55	25	55

Дружествата, които не са включени в консолидацията поради несъщественост са дъщерното дружество „ЕнгВю Системс Латинска Америка“ и асоциираните дружества: „Ай Бил Интерактив“ и „Ексел Мениджмънт“ ООД.

През четвъртото тримесечие на 2021 г. не са изплащани дивиденди на неконтролиращото участие (2020 г. – 548 хил.лв.).

По-долу е представена обобщена финансова информация за “Сирма Груп Холдинг” АД преди вътрешногрупови елиминации:

	31.12.2021	31.12.2020
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи	265 798	221 596
Текущи активи	45 572	73 434
Общо активи	311 370	295 030
Нетекущи пасиви	24 933	22 739
Текущи пасиви	48 439	46 373
Общо пасиви	73 372	69 112
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка	237 998	225 918
Неконтролиращи участия	19 096	16 586
Приходи	81 744	72 856
Печалба за периода, отнасяща се до собствениците на предприятието майка	6 086	5 157
Печалба за периода, отнасяща се до неконтролиращото участие	2 660	1 981
Печалба за периода	8 746	7 138

6. Дългосрочни финансови активи

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата	841	841
	841	841

Дружеството от Групата „Сирма Бизнес Консултинг“ АД е закупило 3 дяла от Мадара Инвест Лтд. (Madara Invest Ltd.) по силата на договор от 02.04.2020 г. Мадара Инвест Лтд. (Madara Invest Ltd.) е дружество с ограничена отговорност, учредено и действащо в съответствие със законите на Англия и Уелс, регистрирано в Къмпанис Хаус на Обединеното Кралство под номер 11260272, с регистриран адрес Англия, Лондон, Е14 5AB, Уан Кенада Скуеър, Кенари Уорф, етаж 39. Акциите на Мадара Инвест Лтд. Не се котира на фондова борса.

Същността на бизнес моделът на Мадара Инвест Лтд. е изградена върху идеята за развитие на интегрирана FinTech група, която да създаде мост между традиционните финанси (включително банкови и други финансови услуги) и революционната FinTech екосистема. В основата на бизнес модела на компанията е разработването на иновативно FinTech решение, таргетиращо ритейл и бизнес клиенти, с фокус върху финансово изключени или недостатъчно обхванати от финансови услуги сегменти.

7. Отчитане по сегменти

Ръководството определя към настоящия момент следните продуктови линии на Групата като оперативни сегменти, както е описано в пояснение 4.8. Тези оперативни сегменти се наблюдават от ръководството, което взема стратегически решения на базата на коригираните оперативни резултати на сегментите.

Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

	Интелигентна еволуция на организациите	Финансов сегмент	Системна интеграция	Общо
	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2021 хил. лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	32 744	11 022	20 834	64 600
Приходи на сегмента	32 744	11 022	20 834	64 600
Промяна на материалните запаси	(47)	-	-	(47)
Разходи за материали	(982)	(44)	(17 502)	(18 528)
Разходи за външни услуги	(6 023)	(1 624)	(2 107)	(9 754)
Разходи за персонал	(16 563)	(5 120)	(746)	(22 429)
Амортизация на нефинансови активи	(5 375)	(433)	(55)	(5 863)
Други разходи	(684)	(108)	(7)	(799)
Оперативна печалба на сегмента	3 070	3 693	417	7 180

	Интелигентна еволюция на организациите	Финансов сегмент	Системна интеграция	Общо
	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	27 205	10 411	21 821	59 437
Приходи на сегмента	27 205	10 411	21 821	59 437
Разходи за материали	(710)	(105)	(19 162)	(19 977)
Разходи за външни услуги	(4 844)	(1 686)	(1 222)	(7 752)
Разходи за персонал	(13 938)	(4 751)	(557)	(19 246)
Амортизация на нефинансови активи	(4 888)	(377)	(67)	(5 332)
Други разходи	(880)	(346)	(7)	(1 233)
Оперативна печалба на сегмента	1 945	3 146	806	5 897

Приходите на Групата от външни клиенти са разпределени по следните географски области:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
България (седалище на Групата)	23 986	23 395
САЩ	16 313	13 616
Великобритания	6 381	9 793
Други държави	17 920	12 633
Общо	64 600	59 437

8. Репутация

Нетната балансова стойност на репутацията може да бъде анализирана, както следва:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Брутна балансова стойност		
Салдо към 1 януари	22 482	22 482
Салдо към 31 декември	31 104	22 482
Балансова стойност към 31 декември	31 104	22 482

За целите на годишния тест за обезценка репутацията се разпределя към следните единици, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от бизнес комбинациите, при които е възникнала репутацията.

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Сирма Солюшънс АД	11 754	11 754
Сайънт АД	8 622	-
Сирма Ай Ти Ти	5 722	5 722
Онтотекст	2 961	2 961
Панатон Софт.	1 863	1 863
Ес Енд Джи, Англия	164	164
ЕнгВю Бразилия	14	14
Сирма Бизнес Консултинг АД	4	4
Разпределение на репутацията към 31 декември	31 104	22 482

Възстановимата стойност на единиците, генериращи парични потоци, е определена на базата на изчислената стойност в употреба, която включва детайлна 3-годишна прогноза и екстраполация на очакваните парични потоци за оставащия полезен живот на единиците, генериращи парични потоци, като са използвани темповете на растеж, определени от ръководството.

Темповете на растеж отразяват дългосрочните средни темпове на растежа за отрасъла на единиците, генериращи парични потоци. Дисконтовите фактори отразяват корекциите, свързани с пазарния риск и специфични рискови фактори на всеки сегмент.

Ключовите предположения на ръководството при изготвянето на теста за обезценка отразяват неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които Групата очаква да получи чрез използване на търговския опит, вътрешно-създадените търговски марки, позициите на българските и чуждите пазари и в крайно сметка базираните на тях очаквания за бъдещи продажби на единиците, генериращи парични потоци.

Освен тези предположенията на ръководството не са известни към настоящия момент други възможни промени, които биха довели до корекции в неговите ключови оценки. Независимо от това, оценката на възстановимата стойност на единиците, генериращи парични потоци варира в зависимост от дисконтовия фактор, но симулациите показват, че остава над балансовата стойност на репутацията при разумна промяна в ключовите предположения.

Ръководството е направило анализ на възстановимите стойности на единиците, генериращи парични потоци като е взело под внимание и влиянието на пандемията от Ковид-19 върху дейността на единиците/дружества и очакваното въздействие върху тях в бъдеще. Всички инвестиции са в дружества, развиващи дейност в сферата на информационни и комуникационни технологии, която е един от отраслите частично засегнатите от Ковид кризата. При направената оценка, за изготвянето на която е привлечен и независим лицензиран оценител, не са установени индикации за наличие на необходимост от отчитане на разходи за обезценка.

9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват сгради, транспортни средства, офис обзавеждане, машини и оборудване, компютърна техника, активи в процес на изграждане, активи с право на ползване и други. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Сгради	Транспортни средства	Офис обзавеждане	Машини и оборудване	Компютърна техника	Активи в процес на изграждане	Активи с право на ползване	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност									
Салдо към 1 януари 2021 г.	5 238	232	647	2 323	4 846	7	3 995	827	18 115
Новопридобити активи	2 372	-	92	68	1 341	126	-	-	3 999
Отписани активи	-	(112)	(15)	(59)	(52)	(133)	-	(1)	(372)
Салдо към 31 декември 2021 г.	7 610	120	724	2 332	6 135	-	3 995	826	21 742
Амортизация									
Салдо към 1 януари 2021 г.	(808)	(202)	(285)	(2 097)	(4 369)	-	(929)	(711)	(9 401)
Амортизация	(78)	(30)	(81)	(60)	(419)	-	(805)	(25)	(1 498)
Отписани активи	-	112	15	59	51	-	-	1	238
Салдо към 31 декември 2021 г.	(886)	(120)	(351)	(2 098)	(4 737)	-	(1 734)	(735)	(10 661)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	6 724	-	373	234	1 398	-	2 261	91	11 081

	Сгради	Транспортни средства	Офис обзавеждане	Машини и оборудване	Компютърна техника	Активи в процес на изграждане	Активи с право на ползване	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност									
Салдо към 1 януари 2020 г.	4 486	232	476	2 222	4 608	550	3 824	818	17 216
Новопридобити активи	752	-	171	101	382	357	171	9	1 943
Отписани активи	-	-	-	-	(144)	(900)	-	-	(1 044)
Салдо към 31 декември 2020 г.	5 238	232	647	2 323	4 846	7	3 995	827	18 115
Амортизация									
Салдо към 1 януари 2020 г.	(721)	(188)	(225)	(2 038)	(3 938)	-	(357)	(685)	(8 152)
Амортизация	(87)	(14)	(60)	(59)	(527)	-	(572)	(26)	(1 345)
Отписани активи	-	-	-	-	96	-	-	-	96
Салдо към 31 декември 2020 г.	(808)	(202)	(285)	(2 097)	(4 369)	-	(929)	(711)	(9 401)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	4 430	30	362	226	477	7	3 066	116	8 714

Всички разходи за амортизация и са включени в „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Групата няма договорно задължение за закупуване на активи през четвъртото тримесечие на 2021 г. и 2020 г.

10. Нематериални активи

Другите нематериални активи на Групата включват продукти от развойна дейност, програмни продукти, права върху софтуерни модули, разходи за придобиване на НМДА и други. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Продукти от развойна дейност хил. лв.	Програмни продукти хил. лв.	Права върху софтуерни модули хил. лв.	Разходи за придобиване на НМДА хил. лв.	Други хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2021 г.	39 121	1 962	12 535	23 582	7 219	84 419
Новопридобити активи, закупени	52 047	-	2 122	49 589	971	104 729
Отписани активи	(25 363)	-	(2 264)	(47 478)	(968)	(76 073)
Салдо към 31 декември 2021 г.	65 805	1 962	12 393	25 693	7 222	113 075
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2021 г.	(18 194)	(1 935)	(4 969)	-	(1 191)	(26 289)
Амортизация	(2 359)	(27)	(1 581)	-	(423)	(4 390)
Отписани активи	4 028	-	174	-	129	4 331
Салдо към 31 декември 2021 г.	(16 525)	(1 962)	(6 376)	-	(1 485)	(26 348)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	49 280	-	6 017	25 693	5 737	86 727

	Продукти от развойна дейност хил. лв.	Програмни продукти хил. лв.	Права върху софтуерни модули хил. лв.	Разходи за придобиване на НМДА хил. лв.	Други хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2020 г.	46 744	1 962	10 873	21 796	7 213	88 588
Новопридобити активи, закупени	-	-	-	-	6	6
Новопридобити активи, вътрешно разработени	3 076	-	1 662	2 703	-	7 441
Отписани активи	(10 699)	-	-	(917)	-	(11 616)
Салдо към 31 декември 2020 г.	39 121	1 962	12 535	23 582	7 219	84 419
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2020 г.	(22 977)	(1 879)	(4 303)	-	(764)	(29 923)
Амортизация	(2 872)	(56)	(666)	-	(427)	(4 021)
Отписани активи	7 655	-	-	-	-	7 655
Салдо към 31 декември 2020 г.	(18 194)	(1 935)	(4 969)	-	(1 191)	(26 289)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	20 927	27	7 566	23 582	6 028	58 130

Продуктите от развойна дейност включват следните активи:

Customer Intelligence Platform (CIP)

Централизирането на транзакционните процеси от CIP в база данни, както и използването на семантични технологии в извличането, анализа и интерпретацията на данни от всички източници, позволява 360° изглед и различни анализи, които улесняват индивидуалното поведенческо таргетиране;

Извличане на допълнителна стойност от данните - вградените интелигентни алгоритми, аналитични инструменти, както и възможността за персонализирани решения, съобразени с индивидуалните нужди на търговеца, осигуряват ценни прозрения и информация. Фокусът върху данните, дълбокото разбиране на клиентското поведение и мотивация, заедно с безпроблемното управление на доставките към крайните клиенти, ще помогнат на търговците да персонализират комуникацията, подобрят потребителското преживяване и управляват лоялността на своите клиенти;

GraphDBTM е семантична графова система за управление на бази данни (СУБД) съвместима със следните стандарти дефинирани от консорциум W3C: RDF, RDFS, OWL и SPARQL. (Сирма Ей Ай е член на W3C - организацията, която стандартизира HTTP, HTML и ред други стандарти за WWW.)

Основното предназначение на този тип софтуер е добре дефинирано:

- ✓ Зареждане, съхранение и индексирание на големи обеми структурирани данни;
- ✓ Извличане на информация, чрез заявки, които избират, свързват, филтрират и подреждат на информация;
- ✓ Ефективно откриване на специфични модели за свързаност между обекти свързани в мрежа. Това отличава граф базите данни от релационните;
- ✓ Извеждане на допълнителна информация, посредством интерпретация на данните на база семантична схема на данните (онтология). Това отличава семантичните бази данни от останалите - например тези базирани на Property Graphs.

Ontotext Platform 2.0 позволява изграждане на софтуерни решения за управление на информацията в knowledge graph, търсене и препоръчване на информационно съдържание. Специфичното за платформата е, че използва големи графи от знание (knowledge graphs) за анализ на документи и друга неструктурирана информация и обогатяването им със семантични метаданни с цел по-добро интерпретиране на смисъла на информацията. Първи етап в изграждането на такива решения е създаване на граф от знания, чрез интегриране на данни от различни източници, тяхното нормализиране, свързване и обогатяване с взаимовръзки на базата на логически извод и други техники.

Платформата позволява аотиране (тагиране) на текст с референции към концепции и обекти в големи графи от знания, като по този начин свързва текста и данните и предоставя семантично търсене, категоризиране и препоръчване на информационно съдържание.

Известна преди това като DSP (Dynamic Semantic Publishing) платформа, тя използва GraphDB за управление на графи от знания от master/reference данни, както и за съхранение на генерираните метаданни.

Решенията базирани на платформата могат да бъдат инсталирани на инфраструктура на клиента или в облачни инфраструктури като Amazon Web Services (AWS). Такива решения могат също така да бъдат инсталирани и управлявани от облачна инфраструктура на дружеството.

Много от възможностите на платформата са показани в NOW (<http://now.ontotext.com>) - публичен портал за новини, които демонстрира тематично четене и разглеждане, запознаване с концепции споменати в съдържанието, анализ на тяхната взаимосвързаност и популярност.

R&D Image Recognition е съвкупност от алгоритми, позволяващи боравенето със снимков материал и видеосъдържание, изчисляващи степен на подобност между снимки и видеоклипове, както и прилагането на различни алгоритми за откриване на обекти в снимки и видео и тяхното семантично аотиране, използвайки предварително въведени онтологии и връзка с външни бази знания, по-специално Geonames.

Първоначално системата е предвидена да бъде специализирана за целите на туристическата индустрия. Разработена е със съфинансиране от ЕС по програма “Иновации и конкурентоспособност 2007-2013 г”. Въпреки това, тя е изградена с по-широка визия, позволявайки ѝ да функционира като работна среда (framework) интегрирайки в себе си онтологии и алгоритми от областта на компютърното зрение. Може да бъде използвана за:

Дефиниране на онтологии в определена предметна област. В случая - Туризмът и пътешествия; Влагане на алгоритми за откриване на обекти в изображенията (видеоклиповете).

Добавяне на модели от областта на машинното обучение, които да бъдат използвани от вложените алгоритми с цел откриването на определена семантична категория “църква” или “плаж”. Обучението на моделите не е предмет на системата."

Обработка на изображения (видеоклипове) с цел тяхното аотиране със семантични категории чрез използването на всички или избран алгоритъм. Автоматично се генерират RDF тройки, които се предоставят на потребителя аз потвърждаване или корекция. Полученият резултат се записва в базата данни.

Обработка на входните файлове с цел извличане на метаданните за геолокация (ако има такива) и автоматично аотиране на локацията.

Доколкото боравенето с геолокацията на снимките е вградена функционалност, системата би могла да бъде използвана и за други цели, като например групиране на съдържание в медии и рекламни агенции.

EngView Packaging Suite е комплексен продукт, обхващащ няколко основни етапа от подготовката за серийно производство на опаковки от листови материали (картон, велпапе и др.). Това са:

- 1/ Проектиране на единичната разгъва на структурата на опаковката;
- 2/ Верификация и одобрение посредством триизмерно моделиране;
- 3/ Проектиране на специализирани инструменти за серийно производство и управление на специализирани машини за тяхното производство.

Engview Packaging Suite е продукт, ориентиран към глобалната ниша на производителите на опаковки и дисплеи. Потенциални клиенти за различни конфигурации от модули на продукта са рекламни агенции, печатници, фирми за опаковки, фирми за производство на щанци. Продуктът поддържа потребителски интерфейс на всички основни световни езици и има практически неограничен пазарен обхват.

MCaliper е специализиран продукт, състоящ се от съвместно работещи Интернет и мобилно базирани приложения. Продуктът е предназначен да автоматизира и оптимизира някои конкретни дейности по Контрол на качеството на серийна продукция, при измервания с ръчни инструменти като шублери, микрометри, висотомери и др. Обхваща се процесът на измерване, предаване на данните от измервания и тяхното съхранение и последваща обработка. Обхващат се както традиционните начини за предаване на данни при ръчните измервателни инструменти (ръчно въвеждане на данните, предаване посредством кабел), така и най-съвременните технологии – Блутут връзка между измервателния уред и мобилно устройство.

PackGate – Интернет базиран портал, предназначен да автоматизира процеса на комуникация между крайния клиент и производителя на опаковки и по-специално - дефинирането и подаването на поръчки онлайн. Продуктът адресира няколко задачи в процеса на подаване на поръчка – описанието на структурата на опаковката и точните размери, описание на основните изисквания за графичния дизайн, онлайн верификация и бизнес преговори -подаване на оферта, преговори по условията и потвърждаване на поръчката.

TurnCheck/Sahfty е специализирана система за прецизни измервания на валове. На специален стенд се монтира машинен вал, който се завърта и изследва от редица оптически и сензорни датчици. Получената информация се изпраща към софтуера, за да бъде анализирана и бъдат определени размерите и тяхното съответствие към зададени толеранси.

SIRMA CLOUD PLATFORM, което представлява платформа за управление на облачни среди:

- Управление на виртуализация в центъра за данни;
- Управление на виртуализация на хранилища на данни (сторидж);
- Управление на ефективността на ресурсите;
- Управление на разходите на ресурсите;
- Управление на облак дистрибутиран в различни географски локации.

PSD2/2FA - 2FA е софтуерно решение, създадено в резултат от европейско регулаторно изискване по РЕГЛАМЕНТ (ЕС) No 910/2014 за електронна идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции за намаляване на измамите, по-голяма сигурност на онлайн плащанията и защита на идентичността.

Софтуерно решение за удостоверяване, при което на потребител на електронно устройство или програма се предоставя достъп само след успешно представяне на две или повече доказателства с които се удостоверява като:

- Знание – нещо което клиента знае (Парола, ПИН, тайни отговори);
- Притежание – нещо което клиента притежава (Донгъл, телефон, хардуер);
- Персоналност – нещо което клиента е (Отпечатък, лице, очи, глас, ДНК).

PSD2 е софтуерно решение, създадено в резултат от разширената Директива на Европейския съюз, относно платежни услуги PSD2 Directive (EU) 2015/2366 и „Закона за платежните услуги и платежните системи. Осигурява:

- PSD2 listener back end server - връзката с външния за банката свят и имплементира изискванията на БИСТРА (Банкови Интерфейси за Стандартизирани Разплащания). Услугите на сървъра са налични 24x7.
- PSD2 module for consent management - модул за регистрация на клиентски сметки за работа с услугите по PSD2 и респективно БИСТРА, който е интегриран с ОБС (Основна Банкова Система).
- PSD2 module for transactions processing - модул за обработка на трансакции по PSD2 и респективно БИСТРА, който е интегриран с ОБС (Основна Банкова Система).

RepExpress 2019 - система за централизирано съхранение и обработка на данни за целите на регулаторната отчетност.

Webank 2019 – система за интернет банкиране, която включва следните приложения:

- mBANK – комбинирана цялостна платформа за мобилно банкиране
- UTILITY PAYMENTS - Комунални плащания - система за електронно разплащане на комунални услуги - фактури за плащане и предявяване на сметки
- STATEMENTS - създаване и доставка на отчети по клиентски сметки, през различни канали - в банков офис, пощенски адрес, електронна поща, уеб портал;
- NOTIFICATIONS - абонамент за уведомяване в реално време чрез SMS и/или съобщения по електронната поща за статус на сметка или движение по сметка, трансакция с карта, предстоящата вноска по заем, комунално плащане, дължима сума и т.н.
- Personal Finance Manager - система за увеличаване финансовата информираността на банковите клиенти чрез визуална представа за управлението на техните финанси. С използването PFM, клиентите могат да управляват своите разходи и приходи като и създават прогнози за приходите.

SCARDS 2019- система за управление на всички видове банкови карти, която включва следните модули:

- Такси и лоялни програми
- Front-end модул
- Кредитен модул
- UBX PAYMENT PORTAL - система за обмен на информация, обработка и извършване на плащания чрез: директен дебит, трансфер на кредити, връщане на кредитен трансфер, изземване. Управление на логически и физически интерфейси със SEPA, BISERA6, BISERA7, RINGS, SWIFT, СЕБРА, TARGET 2.

- E-CHANNELS – Стандартизирано решение за работа с пълен набор от интегрирани електронни конектори и модули.

ceGate 2019 - стандартизиран портал за установяване на връзка с електронните регистри, което улеснява и унифицира получаването на информация от крайните потребители.

Distraint orders 2019 - уеб базирани софтуерни приложения за автоматизация на процеса на distraint поръчки и запитвания;

Сирма ICS Platform

Платформата има отворена архитектура и модулна структура което позволява гъвкаво и адаптивно управление на продукта. Платформата използва защита чрез SSL сертификат, с цел защита неприкосновеността на данните на клиентите.

- ✓ Калкулиране и издаване на полици в реално време (чрез интеграция) с потвърдени от застрахователната компания отстъпки/завишения.
 - ✓ „Гражданска отговорност на автомобилистите“ – Интеграция с 9 компании
 - ✓ „Каско“ – Интеграция с 1 компания (Групама),
 - ✓ „Имущество“ – Интеграция с 3 компании (Алианц, ЗАД България, Групама).
 - ✓ „Помощ при пътуване“ – Интеграция с 4 компании (Уника Живот, Групама, ДЗИ и ЗАД България).
 - ✓ Застраховки Злополука (Туристическа) към ЗАД България.
- Регистрация на всички останали видове полици
 - Регистриране на всички видове анекси
 - Автоматично подновяване на полици, както през интеграция, така и за ръчно регистрирани полици

Групата няма съществени договорни задължения за придобиване на нематериални активи към 31 Декември 2021 г. или 31 декември 2020 г.

Продуктите от развойна дейност бяха тествани за обезценка и тестът потвърди настоящата стойност на активите.

Всички разходи за амортизация се включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Групата не е заложила други нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

11. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и неизползвани данъчни загуби и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви / (активи)	1 януари 2021 г.	Признати в печалбата или загубата	31 Декември 2021 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	8	-	8
Обезценка на инвестиции	(56)	-	(56)
Текущи активи			
Материални запаси	(3)	-	(3)
Търговски и други вземания	(40)	11	(29)
Нетекущи пасиви			
Задължения към персонала	(23)	-	(23)
Текущи пасиви			
Задължения към персонала	(82)	-	(82)
Неизползвани данъчни загуби	(39)	-	(39)
Лихви от слаба капитализация	(20)	-	(20)
Задължения по лизингови договори	(7)	-	(7)
	(262)	-	(251)
Отсрочени данъчни (активи)	(270)		(262)
Отсрочени данъчни пасиви	8		11

Отсрочените данъци за сравнителния период 31.12.2020 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви / (активи)	31 декември 2019 г. хил. лв.	Признати в печалбата или загубата хил. лв.	31 декември 2020 г. хил. лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	14	(6)	8
Имоти, машини и съоръжения	19	(19)	-
Обезценка на инвестиции	(75)	19	(56)
Текущи активи			
Материални запаси	(5)	2	(3)
Търговски и други вземания	(188)	148	(40)
Нетекущи пасиви			
Задължения към персонала	(23)	-	(23)
Текущи пасиви			
Задължения към персонала	(69)	(13)	(82)
Неизплатени суми на физически лица	(12)	12	-
Неизползвани данъчни загуби	(26)	(13)	(39)
Лихви от слаба капитализация	(19)	(1)	(20)
Задължения по лизингови договори	(2)	(5)	(7)
	(386)	124	(262)
Отсрочени данъчни (активи)	(419)		(270)
Отсрочени данъчни пасиви	33		8

Всички отсрочени данъчни активи и пасиви са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

12. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Стоки	2 761	754
Материали и консумативи / резервни части	29	52
Други	17	-
Материални запаси	2 807	806

Материалните запаси към 31 Декември 2021 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

13. Пасиви по договори

Групата признава следните пасиви, свързани с договори с клиенти:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Пасиви по договор – получени аванси	4 867	4 130
Общо пасиви по договор	4 867	4 130

Пасивите по договор са възникнали по договори, по които е налично предплащане от страна на клиента.

14. Търговски и други финансови вземания

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Търговски вземания, брутно	17 731	17 415
Обезценка на търговски вземания	(213)	(178)
Търговски вземания	17 518	17 237
Съдебни и присъдени вземания	261	261
Финансови активи	261	261
Търговски и други вземания	17 779	17 498

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски и други финансови вземания на Групата са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение, а за всички търговски вземания е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода.

Изменението в размера на коректива за очакваните кредитни загуби на търговските вземания може да бъде представено по следния начин:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Салдо към 1 януари	(178)	(568)
Направени обезценки	(35)	(5)
Отписани суми (несъбираеми)	-	395
Салдо към 31 декември	(213)	(178)

15. Предплащания и други активи

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Предплатени разходи	421	1 260
Данъчни вземания	220	266
Други вземания	2 922	1 427
Нефинансови активи	3 563	2 953

Групата извършва регулярен мониторинг и анализ на индивидуална база на наличните разчети с контрагентите. Отчитайки затрудненията на бизнеса, породени от пандемията от Ковид-19 са предприети мерки за повишаване на ефективността от прилаганите практики при събиране на вземанията. При оценка на събираемостта на вземанията, Групата взема предвид реалните и потенциални ефекти на пандемията върху контрагентите и тяхната способност да погасяват задълженията си към него. Негативните икономически перспективи и потенциалните ликвидни затруднения, възникващи в резултат на Ковид-19 по отношение на контрагентите на Групата, са взети под внимание при оценка на събираемостта на вземанията. На база извършения анализ, ръководството счита, че не са налични индикации за влошаване на кредитното качество на контрагентите. Процесът отчита и обстоятелството, че наличието на временни потенциални ликвидни проблеми на контрагентите, породени пряко от Ковид-19 не се считат за индикации за влошаване на кредитното качество.

16. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Парични средства в банки и в брой	10 655	11 826
Краткосрочни депозити	198	198
Блокирани парични средства	525	525
Пари и парични еквиваленти	11 378	12 549

Групата е извършила оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 0.1% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществена и не е начислена в консолидираните финансови отчети на Групата.

17. Активи и групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба

Групата е класифицирала следните Активи като държани за продажба от категория Активи в процес на изграждане:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
SEPlatform	-	16 752
SENPAL FIN-P	-	10 328
CYBER SECURITY-P	-	1 722
Automotive Retail Dynamic Pricing Platform	-	559
	-	29 361

18. Собствен капитал

18.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Сирма Груп Холдинг АД състои от 59 360 518 на брой напълно платени обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Дружеството.

	31.12.2021 Брой акции	31.12.2020 Брой акции
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	59 360 518	59 360 518
Брой издадени и напълно платени акции	59 360 518	59 360 518
Общ брой акции	59 360 518	59 360 518

Списъкът на основните акционери на „Сирма Груп Холдинг“ АД е представен, както следва:

Акционери	Брой акции	Брой акции	Номинал	Номинална стойност	% в капитала	Нормализиран % в капитала
	към 31.12.2021	към 30.09.2021				
Георги Първанов Маринов	5 269 748	5 269 748	1 лв.	5 269 748 лв.	8,88%	8,97%
Цветан Борисов Алексиев	4 965 753	4 965 753	1 лв.	4 965 753 лв.	8,37%	8,45%
Чавдар Велизаров Димитров	4 750 786	4 750 786	1 лв.	4 750 786 лв.	8,00%	8,08%
Веселин Анчев Киров	4 700 786	4 700 786	1 лв.	4 700 786 лв.	7,92%	8,00%
Иво Петров Петров	4 500 000	4 500 000	1 лв.	4 500 000 лв.	7,58%	7,66%
Огнян Пламенов Чернокожев	3 741 620	3 741 620	1 лв.	3 741 620 лв.	6,30%	6,37%
Атанас Костадинов Киряков	2 887 524	2 887 524	1 лв.	2 887 524 лв.	4,86%	4,91%
Красимир Невелинов Божков	2 534 161	2 534 161	1 лв.	2 534 161 лв.	4,27%	4,31%
Владимир Иванов Алексиев	2 177 583	2 177 583	1 лв.	2 177 583 лв.	3,67%	3,70%
Росен Василев Върбанов	2 156 687	2 156 687	1 лв.	2 156 687 лв.	3,63%	3,67%
Емилиана Илиева Илиева	1 925 820	1 925 820	1 лв.	1 925 820 лв.	3,24%	3,28%
"Сирма Солюшънс" АД	1 437 786	1 437 786	1 лв.	1 437 786 лв.	2,42%	2,45%
Явор Людмилов Джонев	1 392 746	1 392 746	1 лв.	1 392 746 лв.	2,35%	2,37%
УПФ „Доверие“ АД	976 678	1 047 678	1 лв.	976 678 лв.	1,65%	1,66%
Петър Николаев Коняров	870 665	870 665	1 лв.	870 665 лв.	1,47%	1,48%
"Манджуков" ООД	860 000	860 000	1 лв.	860 000 лв.	1,45%	1,46%
УПФ "ДСК Родина" АД	747 036	747 036	1 лв.	747 036 лв.	1,26%	1,27%
УПФ "Пенсионноосигурителен Институт"	715 810	715 810	1 лв.	715 810 лв.	1,21%	1,22%
"Първа Финансова Брокерска Къща" ЕООД	677 368	667 563	1 лв.	677 368 лв.	1,14%	1,15%
Други	12 071 961	12 010 766	1 лв.	12 071 961 лв.	20,34%	19,54%
Общо	59 360 518	59 360 518		59 360 518 лв.	100%	100%

18.2. Премийен резерв

Премийният резерв в размер на 4 062 хил. лв. се състои от:

Сирма Груп Холдинг АД

Премийният резерв е формиран от първоначална оценка апортирани дълготрайни активи в размер на 1 698 хил. лв. и резерви от емисия на акции в размер на 1 843 хил. лв.

Сирма Ей Ай ЕАД

През 2015 г. Дружеството емитира допълнително 2 024 броя акции клас А по 10 лв./брой или общо на стойност 20 хил. лв. Акциите са продадени за сумата от 100 хил. лв., в следствие на което е формиран резерв в размер на 80 хил. лв.

През 2018 г. в резултат на обратно изкупуване на 15 926 броя собствени акции по 10 лв./брой, премийния резерв е намален до 59 хил. лв.

Размерът на премийния резерв към 31.12.2020 г. е 59 хил. лв.

Датикум АД

Премийният резерв в размер на 1 хил. лв. се състои от резерви от първоначална оценка на апортирани дълготрайни активи, формиран през 2009 г.

Онтотекст АД

Премийен резерв в размер на 346 хил. лв. е формиран както следва:

На 13.04.2009 г. е вписан апорт на нематериални активи на стойност 12 453 хил. лв. Капиталът на Онтотекст АД е увеличен с 12 242 026 акции с номинал 1 лв. Формиран е премийен резерв в размер на 211 хил. лв.

На 03.04. 2017 г. с решение на Съвета на директорите капиталът на Онтотекст АД се увеличава с издаване на нови 843 030 акции с номинал 1 лв. и емисионна стойност 1.16 лв. (чл. 195, във връзка с чл. 194, ал. 4 от ТЗ). Формиран е премийен резерв в размер на 135 хил. лв.

Ес Ен Джи Технолоджи Сървисис

Премийният резерв е формиран от емитиране на акции на стойност 115 хил. лв.

18.3. Други резерви

	Законови резерви хил. лв.
Салдо към 1 януари 2021 г.	2 601
Формиране на резерви	1 232
Салдо към 31 Декември 2021 г.	3 833
	Законови резерви хил. лв.
Салдо към 1 януари 2020 г.	2 346
Формиране на резерви	254
Салдо към 31 декември 2020 г.	2 601

19. Провизии

Провизии за гарантирани дивиденди в размер на 22 хил. лв. към 31.12.2021 г. (31.12.2020 г.: провизии за гарантирани дивиденди в размер на 22 хил. лв.).

20. Възнаграждения на персонала

20.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Разходи за заплати	(22 679)	(19 421)
Разходи за социални осигуровки	(2 522)	(2 362)
Разходи за персонала	(25 201)	(21 783)

20.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Нетекущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда	377	320
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	377	320
Текущи:		
Задължения за заплати	2 642	1 549
Задължения за социални осигуровки	345	341
Задължения за неизползван отпуск	688	779
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	3 675	2 669

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2022 г. Краткосрочните задължения към персонала възникват главно във връзка с и натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение по чл.222 ал.2 и ал.3 от Кодекса на труда, служителят има право на:

* обезщетение, поради болест, в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, ако има най-малко пет години трудов стаж и през последните 5 години трудов стаж не е получил обезщетение на същото основание.

* обезщетение, след придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанията за прекратяването - в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж – на обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца.

21. Получени заеми

21.1. Заеми, отчитани по амортизирана стойност

Заемите включват следните финансови пасиви:

	Текущи		Нетекучи	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност:				
Банкови заеми	14 989	14 149	14 100	10 285
Търговски заеми	987	1 441	-	-
Общо балансова стойност	15 976	15 590	14 100	10 285

Всички заеми са деноминирани в български лева. Балансовата стойност на банковите заеми се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност

Контрагент	Тип кредит	Валута	Общ размер на кредита (лв.)	Оставащо задължение към 31.12.2021 (лв.)	Дата на вземане на кредита	Лихвен процент	Крайна дата на договора	Обезпечение
„Обединена Българска Банка“ АД	Овърдрафт	Лева	4 025 000	3 485 907	12.12.2019	РЛП+1.2 пункта, но не по-малко от 1.3% годишно	20.12.2025	Офис № 1 ,2, 3 ,4, 5 ,6, 7, 8, 9, 10, 11, 19, 20, 21 от офис сграда Цариградско шосе 135, София собственост на „Сирма Груп Холдинг“ АД + залог върху вземанията
„Смартком България“ АД	заем	Лева	127 954	63 977	20.12.2019	1,50%	03.06.2022	-
„Сиенсис“ АД	заем	Лева	241 235	120 618	23.12.2019	1,50%	05.06.2022	-
„Юробанк България“ АД	Овърдрафт	Лева	4 200 000	3 635 493	21.07.2016	База+0.7 пункта, но не по-малко от 1.7% годишно	31.12.2022	Залог на вземанията по договор за Бизнес Инкубатор №BG161PO003-2.2.0012-C0001/02.02.2012 г.; Договорна ипотека на недвижим имот, находящ се в София, район Младост, бул. Цариградско шосе 135, а именно ет. 5 от сградата.
„Обединена Българска Банка“ АД	Инвестиционен	Лева	10 475 000	6 285 080	12.12.2019	РЛП+1.2 пункта, но не по-малко от 1.3% годишно	20.12.2024	Залог на вземания, залог на търговски предприятия, залог на имоти
„Обединена Българска Банка“ АД	Инвестиционен	Лева	2 933 745	2 909 297	11.12.2021	Тримесечен EURIBOR+1.3 пункта, но не по-малко от 1.3% годишно	11.12.2031	Залог на недвижим имот, залог на вземания
„Обединена Българска Банка“ АД	Инвестиционен	Лева	6 391 652	6 325 154	11.12.2021	Тримесечен EURIBOR+1.2 пункта, но не по-малко от 1.3% годишно	11.12.2029	Залог на вземания, залог на търговски предприятия, залог на недвижими имоти
„Обединена Българска Банка“ АД	Овърдрафт	Евро	1 449 270	-	15.08.2019	РЛП+1.4 пункта, но не по-малко от 1.4% годишно	20.09.2022	Залог върху ТП „Сирма Ей Ай“ АД
„Обединена Българска Банка“ АД	Овърдрафт	Евро	5 867 490	5 763 451	15.08.2019	РЛП+1.4 пункта, но не по-малко от 1.4% годишно	20.09.2022	Залог на вземания по договори
Обединена Българска Банка АД	Овърдрафт	Лева	4 000 000	4 000 000	28.10.2020	РЛП+1.4 пункта, но не по-малко от 1.4% годишно	20.09.2025	Залог на вземания по договори
„Уникредит Булбанк“ АД	Банков револвиращ кредит	Лева	250 000	250 000	15.12.2020	ОДИ+1.3 процента, но не по-малко от 1.3% годишно	15.12.2023	Залог върху вземания

22. Задължения по лизингови договори

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Задължения по лизингови договори – нетекуща част	564	2 439
Задължения по лизингови договори – текуща част	302	612
Задължения по лизингови договори	866	3 051

Групата наема сгради и превозни средства. С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг се отразява в консолидирания отчет за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга. Групата класифицира активите си с право на ползване по последователен начин в своите имоти, машини и съоръжения (вижте пояснение 9).

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Групата, освен ако Групата има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване. Забранено е на Групата да продава или залага наетите активи като обезпечение. Съгласно договора за лизинг на офис сградата и производствените помещения, Групата трябва да поддържа наетите имоти в добро състояние и да върне имотите в първоначалното им състояние след изтичане на лизинговия договор. Групата е длъжна да застрахова наетите имоти, машини и съоръжения и да заплаща такси за поддръжка в съответствие с договорите за лизинг.

Лизингови плащания, които не се признават като пасив

Групата е избрала да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те са наем на активи с ниска стойност. Плащания направени по тези лизингови договори се признават като разход по линейния метод. В допълнение, някои променливи лизингови плащания не могат да бъдат признавани като лизингови пасиви и се признават като разход в момента на възникването им.

23. Търговски и други задължения

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Търговски задължения – нетекуща част	2 730	7 470
Търговски задължения – текуща част	28	-
Финансови пасиви	2 758	7 470
Данъчни задължения (с изключение на данъци върху дохода)	499	580
Приходи за бъдещи периоди	4	567
Други задължения – нетекуща част	400	956
Нефинансови пасиви	903	2 103

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

24. Приходи от договори с клиенти

Групата представя приходи от прехвърлянето на стоки и услуги в момент от времето и с течение на времето в следните основни продуктови линии и географски региони:

	Приходи от продажба на ИТ оборудване				Приходи от предоставяне на услуги				Общо
	България	Европа	САЩ	Други страни	България	Европа	САЩ	Други страни	
31.12.2021 г.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутни приходи	12 360	3 197	71	4 372	11 061	9 413	16 211	5 188	61 873
Приходи от договори с клиенти	12 360	3 197	71	4 372	11 061	9 413	16 211	5 188	61 873
Време на признаване на прихода <i>В определен момент</i>	12 360	3 197	71	4 372	11 061	9 413	16 211	5 188	61 873

	Приходи от продажба на ИТ оборудване				Приходи от предоставяне на услуги				Общо
	България	Европа	САЩ	Други страни	България	Европа	САЩ	Други страни	
31.12.2020 г.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутни приходи	12 298	6 867	669	43	10 942	10 404	12 947	2 832	57 002
Приходи от договори с клиенти	12 298	6 867	669	43	10 942	10 404	12 947	2 832	57 002
Време на признаване на прихода <i>В определен момент</i>	12 298	6 867	669	43	10 942	10 404	12 947	2 832	57 002

Продуктови линии	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Софтуерни услуги	22 503	18 218
Продажба на ИТ оборудване	20 000	19 877
Лицензи	5 962	4 520
Абонаменти	4 033	3 503
Консултантски услуги	2 675	3 412
Облачни услуги	1 336	1 213
Системна интеграция	510	1 775
Други	4 854	4 484
	61 873	57 002

25. Други приходи

Другите приходи на Групата включват:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Приходи от финансираня	1 381	2 060
Приходи от продажба на инвестиции	7	-
Други приходи	1 305	371
	2 693	2 431

26. Печалба от продажба на нетекущи активи

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Приходи от продажба	34	8
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	-	(4)
Печалба от продажба на нетекущи активи	34	4

27. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Системна интеграция	(844)	(1 473)
Ел. енергия	(531)	(277)
Инвентар	(45)	(48)
Гориво за автомобили	(30)	(44)
Компютърни компоненти	(29)	(32)
Материали за поддръжка и ремонт на офиса	(27)	(19)
Офис консумативи	(17)	(34)
Хигиенни материали	(15)	(20)
Рекламни материали	(13)	(8)
Части за ремонт на автомобили	(7)	(13)
Вода	(5)	(3)
Отопление	(4)	(1)
Тонер	(2)	(2)
Хартия	(1)	(1)
Специфични материали по договори за финансиране	-	(198)
Защита за софтуер	-	(7)
Други	(39)	(39)
	(1 609)	(2 219)

28. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Софтуерни услуги	(5 061)	(3 316)
Консултантски услуги	(1 728)	(1 619)
Реклама и маркетинг	(645)	(503)
Наем на софтуерен лиценз	(448)	(520)
Комисионни и такси	(395)	(234)
Хостинг	(333)	(345)
Абонаменти	(313)	(621)
Посреднически услуги	(152)	(45)
Одит	(146)	(128)
Семинари и обучение	(107)	(61)
Мобилни телефони	(89)	(80)
Застраховки	(80)	(68)
Набиране на персонал	(77)	(8)
Интернет	(67)	(62)
Свързаност	(65)	(66)
Охрана	(60)	(55)
Куриерски, транспортни	(56)	(25)
Поддръжка и ремонт на офиса	(55)	(19)
Почистване	(30)	(29)
Паркинг	(12)	(12)
Административно обслужване	(11)	(22)
Поддръжка и ремонт на автомобили	(4)	(10)
Други	(219)	(171)
	(10 153)	(8 019)

29. Други разходи

Другите разходи на Групата включват:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Социални разходи	(263)	(287)
Местни данъци и такси	(101)	(97)
Обезценка на вземания	(96)	(358)
Командировки	(90)	(160)
Представителни разходи	(56)	(52)
Разходи без документи по Зсч	(35)	(39)
Дарения	(7)	(6)
Обезценка на активи	(5)	(5)
Неустойки по търговски договори	-	(106)
Отписани вземания	-	(4)
Други	(146)	(119)
	(799)	(1 233)

30. Капитализирани разходи

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Разходи за възнаграждения	2 772	2 537
Разходи за външни услуги	399	267
Разходи за амортизации на имоти, машини и съоръжения	25	34
	3 196	2 838

31. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Разходи за лихви по заеми	(154)	(327)
Разходи по валутни операции	(92)	(193)
Разходи за лихви по финансов лизинг	(58)	(75)
Разходи за лихви НАП	-	(10)
Други финансови разходи	(152)	(136)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(456)	(741)
Финансови разходи	(456)	(741)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Приходи от валутни операции	176	89
Приходи от лихви по заеми	3	37
Други финансови приходи	11	-
Финансови приходи	190	126

32. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2020 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Печалба преди данъчно облагане	6 194	5 274
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци	(691)	(527)
Данъчен ефект от:		
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели:		
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	(232)	(138)
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	367	386
Текущ разход за данъци върху дохода	(556)	(279)
Отсрочени данъчни приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	-	(124)
Разходи за данъци върху дохода	(556)	(403)

33. Доход на акция

Основният доход на акция е изчислен, като за числител е използвана нетната печалба, подлежаща на разпределение между акционерите на предприятието майка.

Средно претегленият брой акции, използван за изчисляването на основния доходна акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен, както следва:

	31.12.2021	31.12.2020
Печалба, подлежаща на разпределение (в хил. лв.)	4 424	3 714
Средно претеглен брой акции (хил.)	58 776	58 886
Основен доход на акция (в лв. за акция)	0,0753	0,0626

34. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват нейните собственици, асоциирани предприятия и ключовия управленски персонал.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат в брой.

Сделки с дъщерни и други свързани лица

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Продажби:		
- стоки	606	596
- услуги	15 686	12 386
- други	852	54
Покупки:		
- материали	687	821
- услуги	13 324	8 349
- други	43	201

Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати	1 304	1 320
Разходи за социални осигуровки	48	55
Общо възнаграждения	1 352	1 375

35. Разчети със свързани лица в края на периода

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Текущи вземания от:		
- други свързани лица под общ контрол		
- заеми	277	277
- обезценка	(277)	(277)
- ключов управленски персонал		
- търговски и други вземания	843	397
- обезценка	(348)	(259)
- заеми	766	766
- обезценка	(766)	(766)
Общо текущи вземания от свързани лица	495	138
Общо вземания от свързани лица	495	138

Текущи задължения към:

- други свързани лица под общ контрол		
- търговски и други задължения	5 779	611
Общо текущи задължения към свързани лица	5 779	611
Общо задължения към свързани лица	5 779	611

Изменението в размера на коректива за очакваните кредитни загуби на вземания от свързани лица може да бъде представено по следния начин:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Салдо към 1 януари	(1 302)	(1 302)
Загуби от обезценки	-	-
Салдо към 31 декември	(1 302)	(1 302)

36. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Групата, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Дългосрочни заеми	Краткосрочни заеми	Задължения по лизингови договори	Обратно изкупени акции	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
1 януари 2021 г.	10 285	15 590	3 051	-	28 926
Парични потоци:					
Плащания	(2 186)	(4 041)	(2 185)	-	(8 412)
Постъпления	6 001	4 427	-	-	10 428
Непарични промени:					
Прекласифициране	-	-	-	-	-
31 декември 2021 г.	14 100	15 976	866	-	30 942
	Дългосрочни заеми	Краткосрочни заеми	Задължения по лизингови договори	Обратно изкупени акции, дивиденди лихви	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
1 януари 2020 г.	8 380	15 761	3 496	-	27 637
Парични потоци:					
Плащания	-	(21 432)	(629)	(875)	(22 936)
Постъпления	4 000	19 166	-	-	23 166
Непарични промени:					
Начисление на лихви	-	-	-	270	270
Възникване на задължения по лизинг съгласно МСФО 16	-	-	184	-	184
Начисление на дивиденди	-	-	-	530	530
Начисление на обратно изкупени акции	-	-	-	75	75
Прекласифициране	(2 095)	2 095	-	-	-
31 декември 2020 г.	10 285	15 590	3 051	-	28 926

37. Безналични сделки

През периода няма осъществени безналични сделки.

38. Условни активи и условни пасиви

През периода няма предявени различни гаранционни и правни иски към Групата.

Не са възникнали условни пасиви за Групата по отношение на дъщерни и асоциирани предприятия.

Предприятието майка е гарант по кредити на свързани лица, както следва:

Получател на кредита	При банка	Тип кредит	Валута	Общ размер на кредита (в лева)	Оставащо задължение към 31.12.2021 (в лева)	Дата вземане на кредита	на	Лихвен процент	Крайна дата на договора	Обезпечение
„Сирма Солюшънс“ АД	„Обединена Българска Банка“ АД	Овърдрафт	Лева	4 025 000	3 485 907	12.12.2019		РЛП+1.2 пункта, но не по-малко от 1.3% годишно	20.12.2025	Залог на вземания, залог на търговски предприятия, залог на имоти
„Сирма Солюшънс“ АД	„Обединена Българска Банка“ АД	Револвираща кредитна линия	Лева	4 000 000	4 000 000	28.10.2020		РЛП+1.4 пункта, но не по-малко от 1.5% годишно	20.09.2025	Залог на вземания.
„Сирма Ей Ай“ ЕАД	„Обединена Българска Банка“ АД	Овърдрафт	Евро	1 449 270	-	15.08.2019		1 м. EURIBOR + 1.4 % (но не по-малко от 1.4%)	20.09.2022	Втори по ред залог на Търговско предприятие „Сирма Ей Ай“ ЕАД; Втори по ред залог на притежаваните от него акции; Втори по ред залог на настоящи и бъдещи вземания на обща стойност 741 хил. евро; Залог върху вземанията по всички сметки на кредитополучателя в ОББ в размер на 741 хил. евро.
„Сирма Ей Ай“ ЕАД	„Обединена Българска Банка“ АД	Овърдрафт	Евро	5 867 490	5 763 451	15.08.2019		1 м. EURIBOR + 1.4 % (но не по-малко от 1.4%)	20.09.2022	Първи по ред залог на Търговско предприятие „Сирма Ей Ай“ ЕАД; Първи по ред залог на притежаваните от него акции; Първи по ред залог на настоящи и бъдещи вземания на обща стойност 3 млн. Евро; Залог върху вземанията по всички сметки на кредитополучателя в ОББ в размер на 3 млн. евро.

Правни искиове

Срещу Групата няма заведени правни искиове.

39. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата:			
Дългосрочни финансови активи	6	841	841
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
Търговски вземания	14	17 779	17 237
Вземания от свързани лица	35	495	138
Пари и парични еквиваленти	16	11 378	12 549
		29 652	29 924
		30 493	30 765

Финансови пасиви	Пояснение	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Заеми в т.ч.:			
нетекучи	21.1	1 100	10 285
текущи	21.1	15 976	15 590
Задължения по лизингови договори в т.ч.:			
нетекучи	22	564	2 439
текущи	22	302	612
Търговски и други задължения	23	3 661	9 573
Задължения към свързани лица в т.ч.:			
текущи	35	5 779	611
		27 382	39 110

Вижте пояснение 4.17 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 40.

40. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснение 39. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество със съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Групата не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Групата, са описани по-долу.

40.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

40.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните трансакции на Групата, деноминирани главно в щатски долари и британски лири, излагат Групата на валутен риск.

За да намали валутния риск, Групата следи паричните потоци, които не са в български лева. По принцип има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните (до 6 месеца) и дългосрочните парични потоци в чуждестранна валута. В случаите, когато сумите за плащане и получаване в определена валута се очаква да се компенсират взаимно, то тогава не се налага допълнително хеджиране.

40.1.2. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Затова дългосрочните заеми са обикновено с фиксирани лихвени проценти. Към 31 Декември 2021 г. Групата не е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми. Всички финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

40.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

Финансови активи	31.12.2021	31.12.2020
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата	841	841
Дългови инструменти по амортизирана стойност:		
Търговски вземания	17 779	17 237
Вземания от свързани лица	495	138
Пари и парични еквиваленти	11 378	12 549
	29 652	29 924
	30 493	30 765

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Групата е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Групата не е предоставяла финансовите си активи като обезпечение по сделки.

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра. Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

40.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди -ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой и публично търгувани ценни книжа, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи.

Към 31 Декември 2021 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 Декември 2021 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Заеми	-	15 976	14 100	-
Задължения по финансов лизинг	151	151	564	-
Търговски и други задължения	3 661	-	-	-
Задължения към свързани лица	5 779	-	-	-
Общо	9 591	16 127	14 664	-

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

31 декември 2020 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Заеми	-	15 590	10 285	-
Задължения по лизингови договори	324	324	1 963	556
Търговски и други задължения	7 470	-	-	-
Задължения към свързани лица	611	-	-	-
Общо	8 405	15 914	12 248	556

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

41. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управлението на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания капитал към нетния дълг.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Собствен капитал	115 072	107 554
Коригиран капитал	115 072	107 554
Общо задължения	50 193	46 289
- Пари и парични еквиваленти	(11 378)	(12 549)
Нетен дълг	38 815	33 740
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	2.96:1	3.19:1

Групата управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Групата може да промени сумата на дивидентите, изплащани на собствениците, да върне капитал на акционерите/ собствениците, да емитира нови акции/ дялове или да продаде активи, за да намали задълженията си.

Групата не е променяла целите, политиките и процесите за управление на капитала, както и начина на определяне на капитала през представените отчетни периоди.

42. Събития, настъпили след датата на междинния консолидиран финансов отчет

Във връзка с продължаващата световна пандемия от Ковид-19, информация за въздействието на която върху дейността на дружеството има посочена в пояснение 2 от настоящия консолидиран финансов отчет, с Решение на Министерски съвет, е удължен срокът на извънредната епидемична обстановка в България до 31 март 2022 г. Ръководството следи за развитието на пандемията, възприетите и наложени мерки от страна на правителството и своевременно анализира потенциалния им ефект върху оперативното и финансово състояние, с оглед балансиране ликвидните позиции на Дружеството и осигуряване финансова стабилност.

Не са възникнали коригиращи събития или други значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване.

